

Klimahandlingsplan

Teknisk Udvalg

2024-2025

VEJLE
KOMMUNE

Klimahandlingsplan Teknisk Udvalg 2023-2025

Indhold

Indledning.....	1
1. Grønne lokalplaner og bæredygtig byudvikling.....	3
2. Konkrete energiindsatser	6
3. Implementering af grønt visionstillæg til mobilitetsplan	10
4. Ny proces for klimatilpasning i anlægs- og driftsprojekter	16
5. Et nyt blik på infrastrukturprioriteringer	18

Indledning

Klima-, Natur- & Miljøudvalget har i foråret 2023 besluttet, at hvert fagudvalg skal evaluere og evt. godkende deres egen handlingsplan, der blev vedtaget i 2021. Teknisk Udvalg besluttede på møde den 15. august 2023 at revidere deres klimahandlingsplan. På efterfølgende møde den 5. september 2023 besluttede udvalget, hvilke emner planen skal indeholde.

Teknisk Udvalgs Klimahandlingsplan understøtter Vejle Kommunes DK2020 klimaplan fra 2020. Klimahandlingsplanen fra 2021 havde fokus på at blive klogere på, hvordan klimaplanens målsætninger inden for energi, mobilitet og egne bygninger kunne gribes an. Det har resulteret i, at der nu er udarbejdet et grønt visionstillæg til mobilitetsplanen, en strategisk energiplan er på vej, og der er skabt et overblik over potentialet for omstilling af kommunale bygninger.

Der er nu basis for at sætte konkrete handlinger i søen. Kommunale bygninger varetages fremover i en fælles klimahandlingsplan for Vejle Kommune som virksomhed. Denne klimahandlingsplan er Teknisk Udvalgs prioritering af klimaindsatser inden for deres ressortområde.

Planen omfatter følgende emner:

1. Grønne lokalplaner og bæredygtig byudvikling
2. Konkrete energiindsatser
3. Implementering af grønt visionstillæg til mobilitetsplan
4. Ny proces for klimatilpasning i anlægsprojekter
5. Et nyt blik på infrastrukturprioriteringer

Planen uddyber hvilke konkrete aktiviteter der skal igangsættes, fastsætter tidsplaner og angiver de nødvendige økonomiske ressourcer.

Tværgående indsatser

Nogle indsatser går på tværs af politiske udvalg. F.eks. varetages flere energiindsatser både i KNMU og TU. Indsatser om mobilitet involverer borgere og kan med fordel implementeres i samarbejde med ULN. Indsatser om mobilitet for børn og unge skal implementeres i samarbejde med B&U.

Klimaregnskabet

Der er i DK2020 klimaplan at konkrete tal på, hvor meget man forventer at kunne reducere ved indsatser inden for energi og mobilitet. Det seneste klimaregnskab, med data fra 2021 viser, at kommunen samlet set har reduceret 38% ift. 1990. Der er således 6 år det at reducere de næste 32% for at nå målet om 70% i 2030.

Andelen af elbiler er pr. august 2023 på 5,5% og målet for 2030 er 30%. Andelen af vedvarende energi produceret inden for kommunegrænsen er pr. august 2023 på 46% og målet er 65% i 2030. Der er således en positiv udvikling, på de centrale parametre, men stadig behov for store indsatser og omstillinger.

Det er ikke alle indsatser der kan måles en direkte CO₂ besparelse på.

Indsats	CO ₂ mål 2030	Krævet indsats indtil 2030	Status pr. oktober 2023	Gennemsnitligt krav pr. år fra 2023 frem md 2030
Strategisk Energiplanlægning	115.200 tons CO ₂ e /år Desuden lokal produceret strøm fra sol og vind til at dække 65 % af elforbruget.	Udfase alle ca. 9200 naturgasfyr og ca. 4000 oliefyr. Desuden udfase olie og naturgas på små fjernvarmeværker, i industrien og i fjernvarmesystemet hos TVIS samt udnytte al tilgængelig biogas ressource.	7393 naturgasfyr tilbage. 2967 oliefyr tilbage. Naturgas er udfaset fra de små fjernvarmeværker . 34% strøm kom i 2023 fra solceller inden for kommunegrænsen	Udfase 1232 naturgasfyr og 495 oliefyr pr. år. Der skal i opføres ca. 3 store vindmøller årligt.
Mobilitet	40.900 tons CO ₂ e /år	30 % elbiler	5,5% elbiler i den samlede bilflåde. 33% af nyregistrerede biler er på el.	Ca. 35 % af alle nyregistrerede biler skal være på el.

1. Grønne lokalplaner og bæredygtig byudvikling

Relation til klimaplanen

13% af en gennemsnitsdanskers CO₂ udledning¹ kommer fra boligen og 24 % kommer fra transporten. Der er derfor et stort potentiale i at se på, hvordan vi bor og hvor stort et behov vi har for at transportere os til og fra vores bolig. Det er således i høj grad kommunal planlægning, der sætter rammerne for fremtidige udledninger både inden for byggeri, transport, energiforbrug og arealanvendelse, og planlægning er derfor et centralt element i at reducere drivhusgasudledningen i Vejle Kommune.

Reduktion i drivhusgasudledningerne som følge af ændret planlægningspraksis består af mange elementer og det er vanskeligt at beregne, hvor stor en reduktion i CO₂ bæredygtige lokalplaner vil medføre. Det er dog, set med de lange briller, helt centralt at have fokus på at udvikle lokalplaner, der medfører en lavere CO₂ udledning via lavere transportbehov, lavere energiforbrug, reduceret byggemodning og bæredygtigt byggeri.

Ikke kun ift. at begrænse CO₂ udledningerne, men også ift. at tilpasse os klimaforandringerne, spiller planlægning en rolle. I kommunens klimatilpasningsplan fra 2022 er vedtaget følgende mål, der har relation til planlægning:

- 1) Alle nye udviklingsområder kan håndtere effekter og konsekvenser af fremtidens klimaforandringer.
- 2) Alle vandområder med særlige oversvømmelsesudfordringer kan håndtere klimaforandringer.
- 3) Grønne, rekreative byrum understøtter vandhåndtering og tørke- og hedeperioder.
- 4) Vi udlægger ikke områder til byudvikling, der er u hensigtsmæssige ift. fremtidens klimaforandringer.

Status

Der er i klimaplanen fra 2020 nævnt at lokalplanerne skal udvikles, så klimaforebyggelse og klimatilpasning indarbejdes i de nye lokalplaner.

Teknisk udvalg har på møde 3. oktober 2023 vedtaget at indarbejde nyt bæredygtighedsværktøj i arbejdet med lokalplaner.

Der er udarbejdet forslag til administrationsgrundlag for vandhåndtering, der ligeledes skal indarbejdes i lokalplaner.

I forslag til planstrategien 2023 er der 12 revisionstemaer, som skal give input til den kommende kommuneplan. Størstedelen af disse temaer har klima som det centrale omdrejningspunkt, hvorfor klimadagsordenen må forventes at få stor indvirkning på kommuneplanen.

¹ <https://concito.dk/udgivelser/danmarks-globale-forbrugsudledninger>

Synergieffekter

Planlægning har stor indirekte effekt på udledningerne i Vejle Kommune. I planlægningen sættes rammen for bygningsstørrelser og arealforbrug, materialeforbrug ved byggeri og anlæg, energiforbrug i det etablerede byggeri og transportbehov for de mennesker der skal bo i de nye boligområder. Tilsvarende beskrives håndtering af vand og grønne områder i planlægningen. Der er derfor i planlægningsprocessen stor mulighed for at skabe bæredygtige byområder der understøtter klimaplanens mål om CO₂ reduktion og klimatilpasning.

Aktører

Plan & Energi er tovholder i at udarbejde kommuneplan i tæt samspil med private udviklere, andre afdelinger i Vejle kommuner og kommuner i Trekantområdet.

Opfølgning

Den klimamæssige effekt af ændret planlægning kan indirekte aflæses som lavere energiforbrug i nye byområder, mindre materialeforbrug til byggemodning og lavere bilejerskab i nye boligområder.

Der er for nyligt udviklet en metode til at beregne forskellige boligtypers CO₂-belastning med udgangspunkt i tre forskellige cases i København og omegn². Denne giver et helhedsbillede samt mulighed for at sammenligne hvilken klimaeffekt forskellige typer byudvikling vil have.

Vi vil undersøge potentialerne for at bruge dette som et grundlag for at vurdere klimabelastningen ved nuværende og fremtidige byudviklingsprojekter i Vejle Kommune.

Succeskriterier

Bæredygtighedsværktøjet anvendes i udarbejdelsen af alle nye lokalplaner.

Klimatilpasning indtænkes i alle nye lokalplaner.

Barrierer

Det er et politisk valg hvor klima-ambitiøs man vil være i forbindelse med lokalplanlægningen, og den konkrete klimaeffekt vil afhænge af udformningen af de enkelte lokalplaner.

² <https://concito.dk/udgivelser/analyse-co2-udledningen-forskellige-typer-byudvikling>

Handlinger

Handling	Beskrivelse	Deadline	Økonomi	Barriereer	Man-dat
Kommuneplanens revisionstemaer	Indarbejde klimafokus og bæredygtig byudvikling i kommuneplanens revisionstemaer.	December 2025: Revisionstemaer implementeret i ny kommuneplan.	Ingen		
Beregning af klimapåvirkning	Undersøge redskaber til beregning af klimapåvirkning ved lokalplaner og byudviklingsplaner (med udgangspunkt i Concito-værktøj).	December 2024: Redskaber afprøvet og implementeret			
Tidlig klimaproces	Undersøge hvordan vi i lokalplanprocessen kan have en dialog om klimapåvirkning tidligt i processen.	December 2024: Klima tænkes ind i alle nye lokalplaner.			
Bæredygtighedsvurdering	Implementere værktøj til bæredygtighedsvurdering i arbejdet med lokalplaner	December 2024: Værktøjet anvendes ved alle nye lokalplaner.			

2. Konkrete energiindsatser

Relation til klimaplanen

Klimaplanen opstiller en række mål på energiområdet. For 2030 er målene blandt andet, at alle naturgasfyr og oliefyr er udfaset og erstattet med f.eks. varmepumper eller fjernvarme, alle små fjernvarmeværker har udfaset naturgas, alle fossile brændsler er udfaset af TVIS-systemet (ekskl. affald). Desuden at 65 % af kommunens elforbrug er dækket af lokal elproduktion fra solceller og vindmøller. Herudover er der et mål om 100 % udnyttelse af tilgængelige biogasressourcer.

Potentialet på energiområdet er en CO₂ besparelse på 115.200 tons CO₂/år i 2030.

Status

Der er en Strategisk Energiplan under udarbejdelse der forventes godkendt sommer 2024. Planen vil indeholde afsnit der er fælles i trekantområdet vedr. fremtidens energiinfrastruktur, elnettet, Power-to-X, sektorkobling og forsyningsikkerhed. For Vejle Kommune selv handler det om opstilling af VE, Vejle Kommune som bygningsejer, politiske principper for opstilling af VE-anlæg og inddragelse af borgere. Ansvar for Strategisk Energiplan ligger i KNMU, men har mange overlap til Teknisk Udvalg. I kraft af denne klimahandlingsplan sættes en række indsatser i gang der konkretiserer den strategiske energiplan.

Varmeplan 2022-2028 er vedtaget på byrådet 8. februar 2023. Varmeplanen er udarbejdet i samarbejde med fjernvarmeselskaber, TVIS og lokale varmegrupper. I Varmeplanen er potentialet for fjernvarme kortlagt. Kortlægningen viser, at der i en lang række områder er potentiale for fjernvarme, derudover er der også områder med potentiale for lokalvarme, og endelig er der områder, hvor en anden grøn opvarmningsform vil være den rette løsning.

De solcelleanlæg, som er ved at blive planlagt, vil sammen med solcelleanlægget i Vandel kunne levere tilstrækkeligt med energi i forhold til det mål, der i øjeblikket er fastsat i klimaplanen. Målet for energi fra vindmøller er langt fra nået, og der vil også være behov for at interessere sig for energiparker, der kan give nogle synergieffekter i forhold til den fremtidige energiforsyning. Det er i marts 2023 besluttet i Teknisk Udvalg, at etablering af store, enkeltstående solcelleanlæg i det åbne land sættes på standby i et år. Det er i oktober 2024 besluttet at arbejde videre med tre konkrete områder for energiparker.

Synergieffekter

Energiforsyning er et emne, der rækker ud over kommunegrænsen. I regi af Trekantområdet koordineres indsatser og samarbejder.

Planlægning og arealudlæg er en vigtig del i implementering af strategisk energiplan, blandt andet i forbindelse med planlægning for solceller, vindmøller og biogasanlæg og i forbindelse med arealreservation til infrastruktur.

Aktører

Vejle Kommune er initiativtager og ejer af en strategisk energiplan, men mange parter skal inddrages i implementeringen af planen. De centrale spillere er store forsynings selskaber som TVIS, Energinet, netselskaber og fjernvarmeværker. Dialog med udviklere, varmegrupper og lokalsamfund er vigtig for at sikre og fremme synergier ved nye anlæg. Tilsvarende er dialog og samarbejde i Triangle Energy Alliance vigtig i forhold til at understøtte udviklingen af Power-to-X.

Opfølgning

Antallet af olie- og naturgasfyr, samt antallet af og produktionen fra solceller, vindmøller og biogasanlæg opgøres på kommunens egen platform, klimaplanmonitor, der er tilgængelig på vejle.dk/klima. Forbruget af naturgas på små fjernvarmeværker samt i industrien opgøres årligt i forbindelse med det samlede energi- og CO₂regnskab.

Succeskriterier

Der arbejdes konstant med implementering af strategisk energiplan.

Der skal i snit udfases 1232 naturgasfyr og 495 oliefyr pr. år. og opføres ca. 3 store vindmøller årligt.

for at nå målet i 2030.

Barrierer

Økonomiske incitamenter er afgørende for om private og virksomheder omstiller fra olie og gas til fjernvarme og varmepumpe. Nationale støtteordninger, låneordninger og fjernvarmeselskabernes priser er afgørende for at omstillingen sker i det ønskede tempo.

Hastigheden for etablering af solceller, vindmøller og biogasanlæg afhænger af en række rammebetingelser, herunder økonomiske incitamenter og planmæssige bindinger.

Der er mange interesser involveret i placering af vindmøller og solcelleparker og det kan derfor også forventes, at borgere og interesseorganisationer vil have forskellige holdninger hertil.

Hanlinger

Handling	beskrivelse	Deadli ne	Økonomi	Barrierer	Mandat
Konkretisere fremtidige VE-anlæg til sol, vind og biogas.	Principbeslutning om tre steder for vindmøller/solceller / energipark konkretiseres i planlægning.	Løben- de	Skal klarlægges. Indgik ikke i oprindelig bevilling fra 2021. Ressourcekrævende planlægning, der vil kræve en del ressourcer	Ressource- behovet skal klarlægges	

			af Plan & Energi og opgaven skal derfor prioriteres mellem øvrige ønsker til lokalplaner ift, hvilken rækkefølge planerne laves.		
Kortlægge energiinfrastruktur.	Der skal bruges og produceres meget energi i fremtiden, bl.a. til Power-to-X, tung transport og virksomheder. Energiforsyningen skal sikres på de rigtige steder. Derudover skal der også sikres forsyningssikkerhed og langsigtet planlægning i distributionsnettet til f.eks. tung transport – Vi samarbejder med Energinet og forsyningsselskaberne. Sammen med KNMU.	2023	Ingen	Energiinfrastrukturen er delt mellem mange forsyninger, og det er en stor opgave at skabe overblik og sammenhænge	
Understøtte sektorkobling.	Fremtidens energisystem skal kunne håndtere store udsving i produktionen af vedvarende energi. Med sektorkobling kan energien flyttes imellem sektorer, og forbrug kan fremskyndes eller udskydes, så energien udnyttes	løbende	Ingen	Der er mange forsyninger i alle størrelser. Vejle Kommune har en vigtig faciliterende rolle.	

	effektivt og optimalt. Sammen med KNMU.				
Understøtte Power-to-X i Trekantområdet.	Både Power-to-X i Fredericia og også energiparker, hvor Power-to-X kan indgå. Sammen med KNMU.	løbende	Ingen	Afhængighed af udmeldinger fra staten/Energi net i forhold til energi fra Havvindmølleparker	

3. Implementering af grønt visionstillæg til mobilitetsplan

Mål i klimaplanen

Klimaplan opstiller en række mål på mobilitetsområdet. For 2030 er målene blandt andet at 30% af de private biler kører på el. En optimering af varekørsel i Vejle Midtby, samt at denne kørsel foregår 100 % på el eller anden VE-kilde. At billetprisen for kollektiv transport skal være sammenlignelig med eller billigere end privatbilisme. I 2030 vil vi gerne se, at vækst i indbyggerantal er afkoblet fra vækst i fossil transport. Det er et mål for cyklisme, at 25 % af ture kortere end 5 km foregår på cykel eller på elcykel. Desuden skal kollektiv busdrift være 100 % på vedvarende energi.

Status

I april 2022 vedtog Byrådet 10 dogmer for grøn mobilitet:

1. **Vi bevæger os grønt**, fordi det giver et bedre nærmiljø med mindre støj, mere liv og mere sundhed
2. **De grønne transportformer** prioriteres øverst
3. **Vi tænker grøn mobilitet** fra fysisk planlægning til drift
4. **Vi er førende** inden for elektrificering af transport
5. **Parkering** anvendes aktivt som værktøj
6. **Kollektiv trafik** skal radikalt gentænkes
7. **Gentænk** flertallets mobilitet under 5 km
8. **Det er let og sikkert at cykle** mellem alle centerbyer, og mellem hovedbyerne i Trekantområdet
9. **Vi gør det smart**, tør afprøve ny teknologi og baserer beslutninger på data
10. **Vi tør** prøve tingene af

På basis af de 10 dogmer er der i løbet af 2022 og 2023 udarbejdet et grønt visionstillæg til mobilitetsplanen. Tillægget forventes endeligt godkendt i Byrådet inden udgangen af 2023. De bærende elementer i det grønne tillæg er

1. En fredeliggørelse af Vejle by inden for vejfirkanten
2. Et veludbygget net af cykelruter i høj kvalitet
3. Et effektivt, fleksibelt og målrettet tilbud om kollektiv trafik
4. En ambitiøs cykelindsats fra børnehaven til ungdomsuddannelse
5. En fokuseret indsats for grøn mobilitet i planlægning, anlæg og drift

Synergieffekter

At skifte fokus til grøn mobilitet har en række positive effekter. Særligt det at flytte hverdagstransporten fra bil til cykel medfører øget sundhed, mindre trængsel og renere luft, hvilket tilsammen medfører en økonomisk samfundsmæssig gevinst.

Aktører

Teknik & Miljø, Vejle Kommune er initiativtager og ejer af et grønt visionstillæg til mobilitetsplanen. Implementering af visionstillægget kræver en lang række samarbejder, blandt andet med kommunens Green Team, Børn & Ungeudvalget, ungdomsuddannelserne, trafikelskaber, handelslivet, logistikfirmaer og ladestanderoperatører.

Opfølgning

I kommunens egen klimaplanmonitor præsenteres de nyeste tal for andel af elbiler i personbilparken, elbil-andelen i nyregistrerede personbiler og udviklingen i personbiler fordelt på brændselstype. Desuden præsenteres tendenser inden for motorkøretøjer på lokale motorvejsstrækninger, fossile personbiler per person over 18 år, passagerer i Billund Lufthavn samt passagerer i jernbanetransporten vest for Storebælt.

Succeskriterier

Scenarier og implementeringsplan for trafikører er vedtaget med udgangen af 2024. Knudepunkter er skitseret og prissat inden udgangen af 2024 og markedsføringskampagner er udført inden udgangen af 2025. skolevejsprojekter på to skoler er gennemført inden udgangen af 2025. Gå- og cykelbusordninger er implementeret, på de skoler de skoler der ønsker det, inden udgangen af 2025.

Barrierer

Indsatser, der vedrører skoler, tilpasses bedst muligt skolernes travle hverdag, men er afhængig af et godt samarbejde.

Handlinger

Der beskrives herunder en række konkrete handlinger der de næste år udføres for at implementere dele af de bærende elementer i det grønne visionstillæg. Handlingerne foregår primært i afdelingerne Anlæg & Infrastruktur og Vej & Park.

Handling	Beskrivelse	Deadline	Økono mi	Barri- erer	Man- dat
Analyse og implementeringsplan for etablering af trafikører i Vejle Midtby	Det grønne visionstillæg til Mobilitetsplan 2018-2030 beskriver, at der inden 2030 skal etableres fire trafikører indenfor vejfirkanten. Et første skridt på vejen dertil er at få gennemført en analyse der kan afdække mulige trafikør-scenarier og konsekvenser. Analysen vil danne grundlag for udarbejdelse af en implementeringsplan. Implementeringsplanen skal beskrive de vejtekniske greb der skal til, for at implementere trafikørerne. Trafikørerne	August 2024: Færdig analyse der kan danne grundlag for beslutning om valg af scenarie December 2024: Færdig implementeringsplan for valgt scenarie	300.00 0 kr.	Ingen	

	planlægges etableret gradvist og med løbende test af løsninger, og det er derfor vigtigt at planen også anviser en etapeopdeling.				
Plan for etablering af mobilitets-knude-punkter	Der skal inden 2030 etableres 25 knudepunkter i Vejle Kommune. For senere at kunne igangsætte indkøb og anlægsarbejder i relation til de enkelte knudepunkter, bør nuværende forhold på stederne gennemgås, og forslag til indretning skitseres. Herved kan der gives et kvalificeret bud på, hvad det vil koste at etablere knudepunkterne, om der er inventar som med fordel kan indkøbes til flere knudepunkter samlet (fx skilte, bænke, cykelstativer o.lign.) og hvad der generelt skal stilles af krav til indhold på knudepunkterne afhængigt af knudepunktstypen (Regionalt/lokalt/oplansknudepunkt)	December 2024: udformning af de 25 knudepunkter er skitseret, mangler identificeret og anlægsøkonomien til etablering er estimeret	50.000 kr.	Ingen	
Markedsføring af mobilitets-knude-punkter	Mange af kommunens knudepunkter er allerede afmærket med det officielle knudepunktsskilt. Mange borgere ved dog ikke hvad skiltet betyder. I takt med at knudepunkterne videreudvikles og bliver flere, bør der gennemføres en informationskampagne der oplyser borgerne om hvad et knudepunkt er, hvordan man kan genkende det og hvad det skal bruges til. Ud over at sætte fokus på betydningen af skiltet, kan kampagnen bruges til at italesætte mulighederne for samkørsel, delebilisme, cykle til bussen osv.	December 2025: Informationskampagne er gennemført	50.000 kr.	Ingen	
Elevinddragelse i	Som en del af en ambitiøs cykelindsats fra børnehaven til ungdomsuddannelse, bør der	December 2025:	200.000 kr.	Skolerne har generel	

skolevejs- arbejde	igangsættes aktiviteter hvor elever inddrages i at skabe deres egne trygge skoleveje, og få flere børn til at gå/cykle til skole. Der gennemføres et forløb med to skoler, hvor eleverne i udvalgte klasser arbejder med at tegne deres skolevej og udpege utrygge steder. Der udvikles løsninger i samarbejde med børnene, der også vil få til opgave at lave en trafik kampagne med deres egne budskaber. Handlingen udføres i samarbejde med Green Team og Børn & Ungeforvaltningen og med evt. inddragelse af ekstern konsulent.	Forløb med elever fra udvalgte klasser på 2 skoler er gennemført		t travlt, og det kan være svært at få dem til at afsætte den nødvendige tid i undervisningen.	
Etablering af gå-/cykelbus-ordninger til skoler	Flere skoler/forældre i kommunen har efterspurgt hjælp til etablering af gå-/cykelbusser. Der igangsættes et arbejde, hvor værktøjer til organisering af gå-/cykelbusser etableres, skolebestyrelser kontaktes og engageres, der opsættes stoppestedsskilte og arrangeres happening. Green Team kan inddrages i markedsføringen af tiltaget. Dansk Skoleidræts materialer og vejledninger benyttes som udgangspunkt.	December 2025: Alle skoler har fået tilbuddet, og de skoler, der ønsker at arbejde med tiltaget, har implementeret det	50.000 kr.	Tiltaget vil i praksis skulle drives af skolen eller forældre eller andre lokale frivillige	
Tilsyn/praj	Der udføres tilsyn på supercykelstiruter samt hovedcykelruter. Tilsynene udføres dels fysisk på cykel samt via kameratelesning med hjælp til at identificere fejl fra kunstig intelligens. Tilsynene skal være et hjælpemiddel til at opdage fejl og mangler så som: <ul style="list-style-type: none"> • Manglende beskæring • Huller i cykelsti • Manglende fejning Indkomne praj i "Giv et praj" kan opgraderes når de gives på	December 2024: Tilsyn er gennemført.	Skal klarlægges	Ressourcebehovet skal klarlægges	

	cykelstier, så Vej & Park prioriterer udhængende grene, huller, fejning mm. på cykelstier.				
Snerydning	<p>Optimering af snerydning på cykelstier</p> <ul style="list-style-type: none"> • Undersøge om der findes mere effektive metoder til at rydde cykelstier end der benyttes i dag • Gennemgå/optimere ruter, så vi eks. sikrer, at sneen fra vejen ikke ender med at ligge og genere på cykelstierne <p>Brugerundersøgelse – undersøgelse af hvor mange flere borgere, der kan flyttes på cyklen, hvis cykelstierne med sikkerhed er ryddet ved snefald</p>	December 2024: Snerydningsprocedure er optimeret. Brugerundersøgelse er udført.	Skal klarlægges	Ressourcebehov – et skal klarlægges	
Vejudstyr	<p>Løbende fokus på fjernelse af fysiske barrierer på cykelstierne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kantsten – etablering af nye ramper • Bomme – justering af afstanden mellem bomme, så den tilpasses ladcykler og kabinescootere <p>Indsatsen kan evt. sættes i gang med en kampagne, hvor folk kan melde ønsker ind.</p>	December 2024: Gennemført kampagne.	Skal klarlægges	Ressourcebehov et skal klarlægges	
Opgravning	<p>Gennemgang af procedure og løbende fokus i forbindelse med opgravninger på cykelstier</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asfalt reetableres i fuld cykelstibredde, når der graves i minimum 50% af cykelstibredden • Etablering af jævne op- og nedkørsler for cyklister i forbindelse med opgravning • Info til cyklister om at ny asfalt skal sætte sig i ca. 1 år inden der lægges det endelige asfaltslidlag 	December 2024: Procedure for vejarbejder gennemgået.	Skal klarlægges	Ressourcebehov et skal klarlægges	

	Fokus på at prioritere cyklister under vejarbejder, så der ikke er lange omkørselsruter for cyklister.				
--	--	--	--	--	--

4. Ny proces for klimatilpasning i anlægs- og driftsprojekter

Relation til klimaplanen

Med Vejle Kommunes klimatilpasningsplan fra 2022 er besluttet et mål om, at der i nye anlægsprojekter indtænkes vandhåndtering. Vandhåndtering skal indtænkes i nye byudviklingsområder, og det bør indtænkes, når man laver andre projekter i forbindelse med nye anlæg og forandring af eksisterende anlæg.

I klimatilpasningsplanen er desuden et mål om, at håndtering af vand på terræn ved skybrud, der overstiger afløbssystemets kapacitet, er optimeret. Et tiltag i klimatilpasningsplanen er at veje og pladser udformes, så de kan håndtere skybrudsvand.

Status

Klimatilpasning indtænkes ved udvalgte projekter, men ikke systematisk. F.eks. arbejdes der i 2023 med ombygning af krydset Boulevarden/Vardevej hvor håndtering af regnvand indtænkes.

Tilsvarende er et udviklingsprojekt om håndtering af vand i Vedelsgade i gang i 2023.

Synergieffekter

Håndtering af vand på terræn giver anledning til at gentænke byens rum. Der bliver mulighed for at etablere mere beplantning, hvilket vil have en positiv, temperatursænkende effekt i forbindelse med kommende varme somre.

Aktører

Anlæg & Infrastruktur er sammen med Vej & Park og Byudvikling & Arkitektur centrale partnere i tiltaget. Klimasekretariatet er initiativtager.

Opfølgning

Der kan i forbindelse med klimastatus følges op på, hvilke af de udførte projekter der er indtænkt klimatilpasning.

Succeskriterier

Der er med udgangen af 2024 udviklet en procedure, så det sikres at klimatilpasnings indtænkes i de anlægsprojekter hvor det giver mening.

Barrierer

Samtænkning af klimatilpasning og anlægsprojekter kræver en ny model for finansiering, da det traditionelt har været forskellige udvalg der har været ansvarlige for hhv. klimatilpasning og anlæg. Det er nødvendigt at TU og KNMU er fælles om at prioritere og finansiere denne type projekter.

Handlinger

Handling	Beskrivelse	Deadline	Økonomi	Barrierer	Mandat
Procedure for indtænkning af klimatilpasning i anlæg og driftsprojekter	<ol style="list-style-type: none"> 1) Kortlægge typiske projekter, hvor klimatilpasning skal indtænkes 2) Kortlægge aktører, der skal inddrages 3) Afholde workshop administrativ og evt. politisk 4) Formulere og vedtage procedure 	December 2024: Procedure vedtaget			
Finansieringsmodel	Udvikle og foreslå finansieringsmodel for klimatilpasning i anlægs- og driftsprojekter	December 2024: Finansieringsmodel vedtaget			

5. Et nyt blik på infrastrukturprioriteringer

Relation til klimaplanen

Klimaplanens mål er at reducere CO₂ udledningen fra Vejle Kommune med 70% i 2030 ift. 1990. Det klimaregnskab der måles på, indeholder de udledninger der sker inden for Vejle Kommunes geografi. Anlægsprojekter tæller ikke ret meget inden for kommunens geografi, fordi de byggematerialer der anvendes, typisk er produceret uden for Vejle Kommune. Den klimaindsats der gøres inden for anlæg i Vejle skal således ses i et globalt perspektiv, det er den globale udledning man kan påvirke.

Status

Der laves pt. ikke klimaberegninger i forbindelse med beslutning om anlægsprojekter. Dette har dog været en hensigt i forbindelse med indførelse af punktet ”Klima- og resiliensvurdering” i politiske sager.

Synergieffekter

Etablering af forbedret infrastruktur til biler medfører som regel mere transport. Gode forhold på vejene får flere til at vælge bilen. Mere trafik giver mere støj, mere partikelforurening og mere CO₂ udledning. Ved at være meget bevidst om de afledte effekter på anlægsprojekter, kan man træffe mere oplyste beslutninger om, hvilken type infrastruktur man skal bygge.

Aktører

Det er altid en politisk beslutning om, hvilke projekter der sættes i værk. Men et langt forarbejde i form af kommune- og lokalplanlægning, og konkret skitsering af projekter foretages i Plan & Energi samt Anlæg & Infrastruktur. Infrastrukturprioriteringer skal derfor foretages både på planlægningsniveau og finansieringsniveau. Klimasekretariatet medvirker i forbindelse med fastlæggelse af metode til eventuelle klimaberegninger. Klimasekretariatet er initiativtager.

Opfølgning

Der kan i forbindelse med klimastatus følges op på, hvilke af de udførte projekter der foretaget samfundsøkonomiske analyser og klimakonsekvens.

Succeskriterier

At der udføres klimaberegninger ved alle nye anlægsprojekter senest ved udgangen af 2025

Barrierer

Det er en ekstra omkostning ved et anlægsprojekt at lave klimakonsekvensvurderinger, så det bør indtænkes i den samlede projektøkonomi.

Handlinger

Handling	Beskrivelse	Deadline	Økonomi	Barri- erer	Man- dat
Opbygge viden om klimakonsekvens ved nye anlæg	<p>1) Workshop for interne planlæggere, anlægsfolk og chefer om klimakonsekvens og prioriteringer</p> <p>2) Temamøde for politikere om klimakonsekvens og prioriteringer</p> <p>Ekstern konsulent skal stå for faglige input.</p>	December 2024: Workshop og temamøde afholdt.	50.000 kr. til konsulent		
Klimaberegninger	Fastlægge metode og beslutte at der udføres klimaberegninger ved alle nye anlægsprojekter.	December 2024: Beslutning foretaget.			

Klimahandlingsplan

Vejle Kommune

Teknisk Udvalg

2024-2025